

Fylkesmannen i Vestfold

Mottakere i henhold til adresseliste

Vår saksbehandler / telefon:
Tor Taraldsrud

Deres ref:

Vår referanse:
2007/10048
Arkivnr:

Vår dato:
29.11.2007

Forskrift om fiske og fredningssoner i vassdrag med anadrome laksefisk i Vestfold - høring

Forslag til forskrift om fiske og fredningssoner i vassdrag med anadrome laksefisk i Vestfold er fastsatt av Fylkesmannen i Vestfold og Direktoratet for naturforvaltning. Forskriften vil gjelde for perioden 2008 – 2012. Forskriften bygger på gjeldende fiskeforskrift for Vestfold som gjaldt for perioden 2003 – 2007. Det er gjort noen endringer når det gjelder fisketid, åpning av fiske etter laks, fredningssoner enkelte steder i Numedalslågen og munningsfredninger. Forslaget sendes på høring til kommunene, rettighetshavere og interesseorganisasjoner.

1. Rettslig grunnlag for reguleringene

Utgangspunktet for disse reguleringene er lakse- og innlandsfiskeloven av 15. mai 1992. Den har som formål å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere. I utgangspunktet er laks og sjøørret fredet, jfr. § 4 i loven, og høsting skal bare skje når det er forsvarlig jfr. lovens § 33.

2. Målsettinger

Målet er å bevare og gjenoppbygge bestander av anadrom fisk på en måte som sikrer mangfold innen artene og sikrer deres produksjonsmuligheter. Den internasjonalt anerkjente føre-var tilnærmingen i lakseforvaltningen skal legges til grunn av alle involverte sektorer.

3. Retningslinjer

DN har utarbeidet retningslinjer for regulering av fisket etter anadrome laksefisk i vassdrag for sesongene 2008-2012. Utgangspunktet for disse reguleringene er lakse- og innlandsfiskeloven av 15. mai 1992. Den har som formål å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares.

Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere. I utgangspunktet er laks og sjøørret fredet, jfr. § 4 i loven, og høsting skal bare skje når det er forsvarlig.

Informasjonskilder som har blitt benyttet ved reguleringen er:

- Stortingsproposisjon nr.32 om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder.
- Beregninger av gytebestandsmål og gytebestand (NINA)
- Fangststatistikk
- Plassering i kategorisystemet
- Sårbarhetsvurdering av ville laksebestander overfor rømt oppdrettslaks (NINA)
- Tilrådninger fra Det internasjonale havforskningsråd (ICES)
- Den årlige rapporten fra Arbeidsgruppen for bestandsstatus for laks
- Laksefiskeboka (NINA temahefte 20), som inneholder resultater fra en rekke undersøkelser om laksefiske de senere årene.
- Lokal informasjon, overvåkningsprogrammer og enkeltundersøkelser

4. Nærmere beskrivelse av retningslinjer

Retningslinjer for følgende emner vil bli nærmere diskutert i det følgende:

1. Bestandstilstand
2. Gytebestandsmål
3. Virkemidler for begrensning av fisket
4. Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder
5. Lokal prosess

4.1 Bestandstilstand

I henhold til retningslinjene vedrørende de enkelte kategoriene, er Numedalslågen det eneste vassdraget der det kan åpnes for fiske på laks. I de andre vassdragene som fører laks er bestanden ikke god nok til å åpne for beskatning. I disse vassdragene skal laks som fanges straks settes ut igjen, med mindre den ser ut som oppdrettslaks. Oppdrettslaks er en trussel mot de sårbare laksebestandene vi har i fylkets mindre lakseførende vassdrag og bør derfor fjernes.

Retningslinjene åpner for fiske etter andre arter selv om vill laks er fredet. Det er derfor åpnet for fiske etter blant annet sjøørret i noen av de mindre vassdragene. Mange av de anadrome vassdragene i Vestfold har bestander av stasjonær ørret. Fritidsfiske etter stasjonær ørret er i mange vassdrag populært blant barn og ungdom og det er derfor ønskelig at denne formen for fiske kan utøves. For flere av disse vassdragene er det imidlertid ikke ønskelig at anadrom gytefisk beskattes. Fiskesesongen må derfor avsluttes før majoriteten av sjøørret har begynt å gå opp i vassdragene.

I retningslinjene stilles det også krav om at en ikke skal åpne for fiske dersom det ikke foreligger fangststatistikk. For de vassdragene som er nevnt i tabell 1 stiler Fylkesmannen krav om fangstrapportering fra og med sesongen 2008. I de minste anadrome vassdragene i Vestfold, der det i hovedsak fiskes på stasjonær ørret, vil det ikke være hensiktsmessig å innføre et slikt krav..

Tabell 1 viser noen av vassdragene som er kategorisert som lakse- og sjørretførende i Vestfold

Vassdrag	Kategori kode for Laks	Kategori kode for Sjørret
Bergselva	X	5a
Numedalslågen	5a	5a
Sandevassdraget	2	4a
Aulivassdraget	2	5a
Aulivassdraget/Merkedamselva	X	5a
Aulivassdraget/Storelva	2	5a
Selvikvassdraget		5a

Beskrivelse av kategori/kode

- 1 Tappt bestand
- 2 Truet bestand
- 3a Sårbar bestand - nær truet
- 3b Sårbar bestand - opprettholdes ved tiltak
- 4a Redusert bestand - redusert ungfiskproduksjon
- 4b Redusert bestand - kun redusert voksenfiskbestand
- 5a Moderat eller lite påvirket bestand - spesielt hensynskrevende
- 5b Moderat eller lite påvirket bestand - ikke spesielt hensynskrevende
- X Usikker kategoriplassering
- Y Ikke selvreproduserende bestand

4.2 Gytebestandsmål

Gytebestandsmål er introdusert i fiskereguleringene gjennom Den nordatlantiske laksevernorganisasjonens (NASCO) arbeid med føre-var-tilnærming i lakseforvaltningen. Oppnåelse av gytebestandsmål må legges til grunn for reguleringene i laksefisket i årene fremover. NINA har utarbeidet gytebestandsmål for Numedalslågen. De har selv redegjort for usikkerheter i beregningsgrunnlaget både når det gjelder gytebestandsmålene. Disse skal imidlertid legges til grunn dersom det ikke fremkommer ytterligere opplysninger som tilsier at beregningene er feil. Gytebestandsmålet i Numedalslågen er beregnet til 12296 kg hunnlaks. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til Numedalslågens areal ved beregning av gytebestandsmålet.

NINA har beregnet gytebestanden på grunnlag av fangsstatistikken og relatert den til tre ulike beskatningsnivåer. Fylkesmannen har vurdert hvilken beskatningsrate som bør legges til grunn på bakgrunn av telemetriundersøkelser i Lågen i 2003 og 2007 og en føre-var tilnærming. Retningslinjene sier at en beskatningsrate på 50 % skal legges til grunn dersom det ikke finnes data/opplysninger som tilsier et annet beskatningsnivå. Fangstraten fra telemetriundersøkelsene ble beregnet til: (Gjelder laks som en vet vandret opp i elva).

- 29 % i 2003 (15/51)
- 32 % eller 34 % i 2007 (13/41 eller 14/41) (en fisk hadde trolig mistet merket)

På bakgrunn av dette har Fylkesmannen i Vestfold valgt å legge en beskatningsrate på **40 %** til grunn.

Tabell 2 viser beregnet gytebestand i Numedalslågen siden 1993 og frem til i dag ved tre ulike beskatningsnivåer. Uthevede tall angir for lav gytebestand i forhold til gytebestandsmålet.

		Prosent hunner						
Numedalslågen		Smålaks	10					
12296 kg		Mellomlaks	70					
		Storlaks	55					
		Beregnet kg hunner i gytebestand ved ulike beskatningsprosent			Antall hunner ved 40 % beskatning			
År	50 %	40 %	30 %	< 3 kg	3 - 7 kg	> 7 kg	Sum	
1993	10827	16241	25263	355	2411	386	3132	
1994	10626	15939	24795					
1995	10035	15053	23415	405	2185	399	2989	
1996	9563	14344	22313	220	2031	391	2641	
1997	4787	7180	11169	316	936	221	1473	
1998	8166	12248	19053	216	2029	216	2460	
1999	4435	6653	10349	188	949	180	1317	
2000	6881	10321	16055	376	1645	229	2251	
2001	10581	15871	24688	434	2483	351	3268	
2002	11177	16766	26080	632	2369	428	3429	
2003	10892	16338	25414	217	2518	388	3123	
2004	8470	12705	19763	202	1738	402	2342	
2005	6748	10123	15746	133	1393	328	1855	
2006	5175	7763	12076	182	1251	169	1602	

Dersom gytebestanden har vært lavere enn gytebestandsmålet i mer enn et av de fire siste årene (2003-2006), skal det settes i verk tiltak med sikte på å øke gytebestanden slik at gytebestandsmålet nås raskest mulig. Med en beskatningsrate på 40 % er det behov for innstramminger i fisket. Med en beskatningsrate på 30 % ville imidlertid gytebestandsmålet vært oppfylt de fleste av de siste årene. **På bakgrunn av en føre-var tilnærming vil Fylkesmannen foreslå en innstramming av fisket i Numedalslågen for kommende reguleringsperiode.**

Det er ikke utarbeidet gytebestandsmål for andre vassdrag i Vestfold.

Retningslinjene stiller krav om fangstrapportering før det kan åpnes for fiske: ”Dersom det ikke foreligger fangststatistikk i vassdrag med selvreproduserende bestander skal en ikke åpne for fiske”. Fylkesmannen vil derfor stille krav om fangstrapportering i de vassdragene som er nevnt i forskriftens § 1.

4.3 Virkemidler for begrensning av fisket

Den ytre rammen for fisketid i vassdrag er som regel f.o.m. 1. juni t.o.m. 31. august. Det kan unntaksvis fastsettes en tidligere startdato for sesongen hvis bestanden tåler det og det er forsvarlig og sterkt ønskelig ut fra lokale forhold. Det kan også fastsettes en senere sluttdato for sesongen dersom bestanden tåler det. Det er imidlertid en forutsetning at fisket avsluttes før fisken endrer adferd i forkant av gytingen.

I vassdrag med god organisering kan kvoter og gjenutsetting av fisk (fang og slipp) benyttes som alternativ til innkorting av fisketid dersom det er ønske om det lokalt. Stortingets energi- og miljøkomitee har i innstilling S. Nr 183 (2006-2007) sagt at reguleringstiltak som hovedregel bør

gjøres på en måte som muliggjør en videreføring av fisket i vassdraget. Komiteens flertall sier videre at reguleringene i minst mulig grad skal føre til fiskeforbud.

Kvoter og gjenutsetting av fisk har vært vurdert i Numedalslågen, både for fiske med stang og fiske med kulturhistoriske redskaper. En slik regulering ville kunne gi en reell innstramming i beskatningen samtidig som fisketiden ble opprettholdt. Reguleringen ville imidlertid gi utfordringer i forhold til:

- Valg av nivå på kvotene
- Dødelighet hos gjenutsatt fisk i forhold til hva slags redskapstype den ble fanget med
- Fang og slipp fiske kun med spesielle redskapstyper
- Behov for mer oppsyn for å få ordningen til å fungere

Rettighetshaverne i Numedalslågen ønsker innkorting av fisketiden framfor innføring av kvoter og gjenutsetting. Fylkesmannen i Vestfold stiller seg bak dette valget av reguleringstiltak.

4.4 Nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

Numedalslågen er et nasjonalt laksevassdrag, jfr. St.prp. nr 32. Ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder ble opprettet for å gi bestandene et spesielt vern. I slike vassdrag skal bestandsoppgangen vurderes midt i fiskesesongen med sikte på å sette inn ekstraordinære tiltak dersom det er fare for at gytebestandsmålet ikke nås. Reguleringene av fisket i nasjonale laksevassdrag skal følge de samme prinsippene som andre vassdrag, men skal bygge på et best mulig kunnskapsgrunnlag.

4.5 Lokal prosess

I vassdrag med tilfredsstillende lokal organisering skal forslag til fiskeregler for vassdraget utarbeides lokalt dersom det er vilje til dette. Når forslag til fiskeregler utarbeides lokalt, må fylkesmannen foreta en vurdering av hvilke bestemmelser som skal tas inn i forskriften og hvilke som skal gis som lokale fiskeregler. De samlede fiskereglene for vassdraget skal sikre et forsvarlig beskatningstrykk, og tillatt fisketid skal ses i sammenheng med eventuell bruk av andre virkemidler. Fylkesmannen skal bare gripe inn med endringer i rettighetshavernes forslag til fiskeregler dersom det er åpenbart at målsettinger eller retningslinjer i dette dokumentet ikke er fulgt opp.

Tilfredsstillende lokal organisering foreligger når det finnes ett aktivt organ for fiskerettighetshaverne i vassdraget. Grunneierorganet skal i prinsippet representere alle fiskerettshaverne og kunne ta beslutninger som er bindende for hele vassdraget. Fylkesmannen oppfatter det slik at det pr i dag ikke er tilfredsstillende lokal organisering av rettighetshaverne i Numedalslågen. Når den pågående jordskiftesaken er fullført må dette vurderes på ny.

5. Forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag i Vestfold

I det følgende er bestemmelser som er nye i forhold til tidligere omtalt nærmere.

Fisketider, § 1, 2 og 5b

I Numedalslågen har Fylkesmannen foreslått ca to ukers innkorting av fisketiden med stang og en ukes innkorting av fisketiden med kulturhistoriske redskaper. Relativt sett blir dette omtrent lik reduksjon i fisketid for de ulike redskapstypene. Innkorting av fiskesesongen for stangfiske er gjort på slutten av sesongen for området fra og med Holmsfoss og ned til utløpet i sjø, mens området oppstrøms Holmsfoss har fått en tilsvarende innkorting på starten av fiskesesongen. Fisketiden for kulturhistoriske redskaper har blitt flyttet en uke fram og avsluttes to uker tidligere.

Fisketiden for kulturhistoriske redskaper er foreslått fastsatt med ukenummer i stedet for dato. Dette gjør at en oppnår sesongstart på mandag for de fleste kulturhistoriske redskapene hvert år.

Fisketidene for de andre vassdragene er opprettholdt slik de var i forrige reguleringsperiode, med unntak for laks. Det har vært fremmet ønske om utvidet fisketid i Aulivassdraget fram til 10. oktober. Fylkesmannen reduserte fisketiden på slutten av sesongen for flere sjørretvassdrag ved forrige regulering for å redusere beskatningen på anadrom gytefisk. Fisketiden i Aulivassdraget er allerede utvidet med en måned i forhold til den generelle rammen for fisketid i vassdrag. Med mindre undersøkelser viser noe annet, mener Fylkesmannen at fisketid utover i oktober blir for nærme gytetiden. Tellinger av oppvandrende anadrom fisk over flere år (ved Lensbergdammen), sammen med fangstrapportering, vil på sikt gi et bedre grunnlag for å kunne vurdere effekten av en eventuelt fisketid fram til 10. oktober.

Fredningssoner, § 6

I Øvrehølen ved Kjerrafossen og i Gåserudhølen ved Vestfossen er det nå innført fiskeforbud. Ved disse fiskeplassene har det vært problemer med krøking av fisk.

Fredningssoner ved utløp av vassdrag, § 8

I munningen av Numedalslågen vil det ikke lengre bli tillatt å benytte kilenot. Dette har vært tillatt i en overgangsperiode på fem år siden forrige forskrift trådte i kraft. Denne ordningen er nå opphørt.

Dispensasjon, § 9

Det kan for enkelte bestemmelser være behov for tidsavgrensede endringer for eksempel for fisketider eller fiskeformer. Det er derfor åpnet for å kunne søke dispensasjon fra forskriften. Fylkesmannen har ikke hjemmel til å gi dispensasjon til endringer i de fiskeredskapene som er gitt av Direktoratet for Naturforvaltning i kapittel II.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Tor Taraldsrud, tlf.: 33 37 23 51

Vi ber høringsinstansene om å avgi uttalelse innen 15. januar 2008 til: **Fylkesmannen i Vestfold, Landbruksavdelingen, Postboks 2076, 3103 Tønsberg.**

Med hilsen
Landbruksavdelingen

Olav Sandlund
landbruksdirektør

Tor Taraldsrud
vilt- og fiskeforvalter

Vedlegg:
Forslag til forskrift om fiske og fredningssoner i vassdrag med anadrome laksefisk, Vestfold

Mottakere

Horten kommune	postmottak@horten.kommune.no	
Holmestrand kommune	postmottak@holmestrand.kommune.no	
Tønsberg kommune	postmottak@tonsberg.kommune.no	
Sandefjord kommune	sentraladm@sandefjord.kommune.no	
Larvik kommune	postmottak@larvik.kommune.no	
Svelvik kommune	postmottak@svelvik.kommune.no	
Sande kommune	postmottak@sande-ve.kommune.no	
Hof kommune	postmottak@hof.kommune.no	
Re kommune	postmottak@re.kommune.no	
Andebu kommune	postmottak@andebu.kommune.no	
Stokke kommune	postmottak@stokke.kommune.no	
Nøtterøy kommune	postmottak@notteroy.kommune.no	
Tjøme kommune	post@tjome.kommune.no	
Lardal kommune	post@lardal.kommune.no	
Direktoratet for naturforvaltning	postmottak@dirnat.no	
FNF Vestfold	vestfold@fnf-nett.no	
Naturvernforbundet i Vestfold	vestfold@naturvern.no	
NJFF-Vestfold	vestfold@njff.org	
Vestfold Bondelag	vestfold@bondelaget.no	
Vestfold politidistrikt	post.vestfold@politiet.no	
Statens naturoppsyn	reidar.strand@dirnat.no	
Direktoratet for naturforvaltning	postmottak@dirnat.no	
Fylkesmannen i Busekrud	postmottak@fmbu.no EG@fmbu.no	

Norske lakseelver	post@lakseelver.no	
Numedalslågen Elvelag	ingaaas@online.no asle@labo.no jakob@schjerven.net	
Flåtefiskernes fellesorganisasjon	asolem1@hotmail.com	
Numedals-Laugens Brugseierforening	jan.gaute.bjerke@nlbf.no NilsRunar.Sporan@statkraft.com	
Aulivassdragets elvelag	kjell.holm@c2i.net jornohagen@yahoo.com	
Sande Elveeierlag	ottogalleberg@hotmail.com	
Bergselva v/ Per Manvik	per.manvik@larvik.kommune.no	
Lågens Framtid	arijac2@online.no franders@online.no de@belman.dk	
Lardal JFF	bjarnulf@isystem.no	
Hedrum JFL	bk@vaktlabo.no	
Larvik & Omegn JFL	einsaga@online.no	
Sandefjord JFF	bcornel@online.no	
Tjølling JFF	jpg@lundhs.no	
Tønsberg & Omegn JFF	tor_h_larsen@hotmail.com	
Brunlanes JFF	bs@stotvig.com	
Andebu JFF	hanfe@online.no	
Borre JFF	aagelarsen@yahoo.no	
Holmestrand JFF	roarmath@online.no	
Sande JFF	rogkjaer@online.no	
John Ramberg	Larviksvn. 155	3290 STAVERN
Thore Halvorsen	Frostvedtnv. 50	3259 LARVIK
Anders Strand	Sletteveien 9A	3292 STAVERN